

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2028
(skrajne daty)
Rok akademicki 2026/2027

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Zaburzenia emocjonalne dzieci i młodzieży
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Społecznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Pedagogiki
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów	Jednolite magisterskie
Profil	Praktyczny
Forma studiów	Stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	Rok 4, semestr 8
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowy
Język wykładowy	Polski
Koordynator	dr Anna Englert-Bator
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Anna Englert-Bator

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
VIII	15	30							3

1.2. Sposób realizacji zajęć

☒ zajęcia w formie tradycyjnej

☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku)

Egzamin

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Zaliczenie uzyskane z przedmiotu psychologia kliniczna dzieci i młodzieży; podstawowa wiedza z zakresu psychologii rozwojowej i klinicznej; podstawowa wiedza z zakresu biologicznych podstaw psychologii

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studentów z prawidłowościami rozwoju emocjonalnego w różnych okresach rozwoju człowieka, koncepcje wyjaśniające genezę i patomechanizm zaburzeń emocjonalnych oraz metody i techniki terapii
C2	Wskazanie sposobów na diagnozowanie i opisywanie problemów i zaburzeń emocjonalnych u dzieci i młodzieży oraz metod wspierających rozwój emocjonalny

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych 1
EK_01	W pogłębionym stopniu zna biologiczne mechanizmy zachowania i układu nerwowego oraz rozumie konsekwencje ich nieprawidłowego funkcjonowania. Rozumie biologiczne podstawy ludzkiej psychiki i zachowań ze szczególnym naciskiem na procesy i funkcje (uczucie, percepcja, ruch), których nieprawidłowe działanie odzwierciedla się w zaburzeniach nastroju i emocji.	K_W05
EK_02	Ma rozszerzoną wiedzę o zaburzeniach procesów emocjonalnych – zna ich rozpoznanie wg ICD-10, ICD-11, DSM-5. Wie również, że zaburzenia emocjonalne to takie wahania nastroju, zakłócenia procesów myślenia oraz działania (zachowania). Student posiadał dogłębną wiedzę na temat zróżnicowanych objawów oraz patogenezy zaburzeń emocjonalnych.	K_W14
EK_03	Potrafi wyszukiwać i przetwarzać wiedzę na temat rozwoju i funkcjonowania człowieka oraz zaburzeń emocjonalnych dzieci i młodzieży. Wie jak prawidłowo postawić diagnozę i jak zorganizować prawidłową pomoc psychologiczną dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami emocjonalnymi.	K_U01
EK_04	Systematycznie i spontanicznie identyfikuje i interpretuje emocjonalne problemy i trudności w funkcjonowaniu psychicznym człowieka u dzieci i młodzieży i rozumie szeroką perspektywę rozwijających się zaburzeń – uwarunkowania biopsychospołeczne.	K_U04

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

EK_05	Samodzielnie rozwiązuje problemy pojawiające się w obszarze życia psychicznego dzieci i młodzieży.	K_U10
EK_06	Wie jak skutecznie i profesjonalnie pracować z dzieckiem z zaburzeniami emocjonalnymi powstałymi w wyniku traumy. Ma wystarczające kompetencje zawodowe i wartości etyczne dzięki którym podejmuje działania wspierające osoby w kryzysie.	K_K10

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne wykładu
Normalny rozwój emocjonalny vs emocje zaburzone.
Depresyjność i depresja. Postępowanie w pracy z dziećmi i młodzieżą z zaburzeniami depresyjnymi.
Zaburzenia lękowe w niemowlęctwie i wczesnym dzieciństwie. Zaburzenia lękowe u dzieci i młodzieży (ataki paniki, fobie, lęk społeczny).
Pokonywanie problemów w radzeniu sobie ze złością.
Zaburzenia związane ze stresem. Zaburzenia po stresie traumatycznym.
B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych
Zaburzenia lękowe u dzieci i młodzieży- profilaktyka, przejawy, możliwości leczenia.
Zaburzenia obsesyjno-kompulsywne.
Nastolatek a depresja.
Zachowania samobójcze i zamierzone samouszkodzenia.
Emocjonalne konsekwencje zaburzeń odżywiania.
Kryzys i interwencja kryzysowa w pracy z dziećmi i młodzieżą.
Dysregulacja emocjonalna.
Zaburzenia psychiczne dzieci i młodzieży związane z kontekstem społecznym.
Zaburzenia konwersyjne i zaburzenia przebiegające pod postacią somatyczną.
Zaburzenia emocjonalne a maltretowanie fizyczne i wykorzystywanie seksualne dziecka.
Wspomaganie rozwoju samokontroli emocjonalnej u dziecka.
Zaburzenia emocjonalne a nieprawidłowa kształtująca się osobowość.
Współpraca z rodziną dziecka z zaburzeniami emocjonalnymi.
Metody leczenia zaburzeń emocjonalnych.

3.4 METODY DYDAKTYCZNE

wykład wprowadzający, wykład z prezentacją multimedialną, pokaz filmów dydaktycznych, dyskusja, analiza przypadków, aktywne metody pracy z grupą, eksperymenty

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	praca projektowa i warsztatowa, egzamin testowy	w, ćw
EK_02	referat, dyskusja, obserwacja w trakcie zajęć, ocena aktywności, egzamin testowy	w, ćw
EK_03	praca projektowa, dyskusja, obserwacja ćwiczeń praktycznych, egzamin testowy	w, ćw
EK_04	praca projektowa, referat, dyskusja, egzamin, ocena aktywności na zajęciach	w, ćw
EK_05	praca grupowa, ocena pracy grupowej, Obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego	ćw
EK_06	Obserwacja w trakcie zajęć	ćw

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład: egzamin pisemny: test jednokrotnego wyboru (możliwe pytania półotwarte), zaliczenie 60 % poprawnych odpowiedzi.

Ćwiczenia: Ocena na podstawie obserwacji pracy grupowej. Ocena wypowiedzi ustnych podczas zajęć. Przygotowanie materiału do ćwiczeń na podstawie literatury. Kolokwium test jednokrotnego wyboru, próg zaliczenia 60 % poprawnych odpowiedzi.

Studenci w ramach zaliczenia przygotowują i przeprowadzają warsztaty związane z działaniami profilaktycznymi na temat zaburzeń emocjonalnych u dzieci i młodzieży Dwujęzycznym Liceum Uniwersyteckim.

Ocena wg skali:

5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)

4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)

4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)

3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)

3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)

2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60% (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	45
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach)	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta -przygotowanie do zajęć, -przygotowanie do pracy projektowej, -przygotowanie do kolokwium, -przygotowanie do egzaminu	5 7 8 8
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	Nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	Nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Wolańczyk, T., Komender, J. (2014). *Zaburzenia emocjonalne i behawioralne u dzieci*. Warszawa: PZWL.

Biała M. (2006). *Problemy z zachowaniem dzieci i młodzieży*. Warszawa: Fraszka Edukacyjna Sp. z o. o.

Howarth, R., Fisher, P. (2005). *Jak pokonywać problem behawioralne i emocjonalne u dzieci i młodzieży*. Warszawa: Liber.

Brazelton T.B, Sparrow J.D. (2012). *Dzieci pełne złości*. Sopot: GWP.

Kendall P.C. (2012). *Zaburzenia okresu dzieciństwa i adolescencji. Techniki terapeutyczne dla profesjonalistów i rodziców*. Sopot: GWP.

Pfiffner L. J. (2004). *Wszystko o ADHD*. Poznań: Wyd. Zysk i S-ka

Chatizow, J. (2018). *Depresja i samobójstwa dzieci i młodzieży. Żyć, nie umierać – poradnik dla rodziców i nauczycieli*. Warszawa: Difin.

Literatura uzupełniająca:

Gładyszewska – Cylulko J. (2007). *Wspomaganie rozwoju dzieci nieśmiałych poprzez wizualizację i inne techniki arteterapii*.

Kołąkowski A., Pisula A. (2011). *Sposób na trudne dziecko. Przyjazna terapia behawioralna*. Gdańsk: GWP.

Kołąkowski Artur (red.) (2013). *Zaburzenia zachowania u dzieci. Teoria i praktyka*. Warszawa: Fundacja SYNAPSIS.

Ambroziak, K., Kołąkowski, A., Siwek, K. (2018). *Depresja nastolatków. Jak ją rozpoznać, zrozumieć, pokonać*. Sopot: GWP.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej